

Udskriftsdato: 15. december 2025

VEJ nr 9678 af 09/09/2021 (Historisk)

Vejledning om vurdering af uarbejdsdygtighed i sygedagpengesager og sager om jobafklaringsforløb

Ministerium: Beskæftigelsesministeriet

Journalnummer: Beskæftigelsesmin.,
Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, j.nr.21/10623

Senere ændringer til forskriften

VEJ nr 10005 af 20/09/2022

Vejledning om vurdering af uarbejdsdygtighed i sygedagpengesager og sager om jobafklaringsforløb

Indhold

1. Uarbejdsdygtighed
 - 1.1 Generelt om uarbejdsdygtighed
 - 1.2 Uarbejdsdygtighed under jobafklaringsforløb
 - 1.3 Konkrete vurderinger af uarbejdsdygtighed
2. Generelt om oplysningsgrundlaget
 - 2.1 Oplysningsgrundlag
 - 2.2 Den lægelige dokumentation
 - 2.3 Arbejdsevne
 - 2.4 Øvrige oplysninger
3. Delvis uarbejdsdygtighed (§ 7, stk. 2)
 - 3.1 Lønmodtagere
 - 3.2 Selvstændige erhvervsdrivende
 - 3.3 Ledige
4. Vurdering af uarbejdsdygtighed på første fraværsdag
5. Vurderingsgrundlag for sygemeldt i beskæftigelse (§ 7, stk. 3)
 - 5.1 Bredt/smalt vurderingsgrundlag
 - 5.1.1 Bred/smalt vurdering på grund af dårligt arbejdsmiljø eller arbejdspladsproblemer
 - 5.1.2 Bred vurdering af uarbejdsdygtighed på første fraværsdag
 - 5.1.3 Bred/smalt vurdering af uarbejdsdygtighed for selvstændige erhvervsdrivende
 - 5.2 Vurdering af uarbejdsdygtighed ved to arbejdsforhold
6. Vurderingsgrundlag for ledige (§ 7, stk. 4)
7. Tidligere ophør af sygedagpenge - stationærtidspunktet (§ 7, stk. 5, 2. pkt.)
 - 7.1 Helbredsmæssig stationær tilstand
 - 7.2 Arbejdsevnen
 - 7.3 Principmeddelelse 32-15 om uarbejdsdygtighed og stationær tilstand
8. Uarbejdsdygtighed i særlige situationer

- 8.1 Uarbejdsdygtighed - revalidering
- 8.2 Uarbejdsdygtighed - fleksjob
- 8.3 Uarbejdsdygtighed - førtidspension
- 8.4 Uarbejdsdygtighed - ressourceforløb
- 8.5 Uarbejdsdygtighed - ferie
- 8.5.1 Ferie under jobafklaringsforløb
- 8.6 Uarbejdsdygtighed - frihedsberøvelse

9. Ophør af sygedagpenge

9.1 Retssikkerhedslovens § 7 a

9.2 Revurderingstidspunktet

9.3 Afgørelser med tilbagevirkende kraft, når den sygemeldte ikke er arbejdsdygtig

Formålet med denne vejledning er at give en samlet beskrivelse af reglerne om uarbejdsdygtighed i § 7 i lov om sygedagpenge (loven).

Vejledningen gælder både vurdering af uarbejdsdygtighed i sygedagpengesager og i sager om jobafklaringsforløb.

Vejledningen erstatter vejledning nr. 9330 af 10. juni 2020 om vurdering af uarbejdsdygtighed i sygedagpengesager og sager om jobafklaringsforløb.

Ankestyrelsens praksisundersøgelse om sygedagpengelovens § 7 om uarbejdsdygtighed blev offentliggjort april 2016. På baggrund af undersøgelsen har Ankestyrelsen følgende anbefalinger til kommunerne:

- Kommunerne skal være opmærksomme på at indhente relevante oplysninger – herunder lægelige oplysninger om den sygemeldtes tilstand, hvis der er tvivl om, hvorvidt borgeren er uarbejdsdygtig.
- I sager, hvor der gives afslag på sygedagpenge fra første fraværdsdag, skal kommunerne være opmærksomme på, om der kan være sket en afgørende forværring i den helbredsmæssige tilstand siden en eventuel tidligere sygemelding.
- Kommunerne skal være opmærksomme på at inddrage arbejdsgiver i sagen – herunder når borgeren er sygemeldt på grund af arbejdspladsproblemer.
- Kommunerne skal ved begrundelsen af afgørelsen være opmærksomme på at henvise til de faktiske forhold, der er lagt vægt på.
- Kommunerne skal træffe afgørelse efter det relevante stykke i § 7. Det skal desuden fremgå af afgørelsen, hvilke bestemmelser afgørelsen er truffet efter.

Praksisundersøgelsen kan hentes på Ankestyrelsens hjemmeside: www.ast.dk. Her kan man også finde Ankestyrelsens principmeddelelser m.m.

1. Uarbejdsdygtighed

1.1 Generelt om uarbejdsdygtighed

Lov om sygedagpenge (loven):

§ 7. Retten til sygedagpenge er betinget af, at en person er uarbejdsdygtig på grund af egen sygdom. Afgørelsen af, om en person anses for uarbejdsdygtig, sker på grundlag af en samlet vurdering af sygdommen og dens indvirkning på den sygemeldtes arbejdsevne.

Stk. 2. En lønmodtager er delvis uarbejdsdygtig på grund af sygdom, når det skønnes, at den pågældende kun kan udføre arbejdet delvis, eller når to eller flere behandlinger, der er foreskrevet af en læge eller tandlæge, medfører delvist fravær fra arbejdet. Det er en betingelse, at lønmodtagerens fravær er på mindst 4 timer pr. uge, hvori indgår befordring og ventetid ved ambulante behandlinger. Betingelsen om mindst 4 timers fravær pr. uge gælder ikke for en person, der er ansat i et fleksjob efter § 120 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. En selvstændig erhvervsdrivende er delvis uarbejdsdygtig, når det skønnes, at den pågældende højst kan udføre halvdelen af sit normale arbejde.

Stk. 3. Vurderingen af en persons uarbejdsdygtighed skal som udgangspunkt foretages i forhold til beskæftigelsen før sygemeldingen. Efter 3 måneders sygefravær skal vurderingen ske på grundlag af den sygemeldtes uddannelses- og beskæftigelsesområde, medmindre der er særlige grunde, der taler for andet med hensyn til tidspunktet for vurderingen.

Stk. 4. Vurderingen af uarbejdsdygtigheden for ledige sker i forhold til det arbejdsområde, som den pågældende står til rådighed for.

Stk. 5. Sygedagpengene ophører helt eller delvis den dag, hvor lønmodtageren eller den selvstændige erhvervsdrivende er helt eller delvis arbejdsdygtig, uanset om den pågældende genoptager arbejdet eller raskmelder sig, jf. dog § 53, stk. 2. Sygedagpengene kan ophøre tidligere, når den sygemeldtes helbredstilstand er stationær og kommunen efter en individuel, konkret vurdering af personens arbejdsevne skønner, at den sygemeldte ikke er berettiget til revalidering, ressourceforløb eller visitation til fleksjob eller førtidspension. Dog vil udbetalingen af sygedagpenge senest ophøre ved revurderingstidspunktet, jf. §§ 24 eller 25, medmindre betingelserne for en forlængelse af sygedagpengeperioden efter §§ 27 eller 29 er opfyldt.

Stk. 6. Sygedagpengene ophører for en person, der er ansat i et fleksjob efter § 120 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, når ansættelsen i fleksjobbet ophører.

Det er en grundlæggende betingelse for retten til sygedagpenge, at personen er uarbejdsdygtig på grund af egen sygdom. Det fremgår af lovens § 7, stk. 1.

Det er kommunen som skal foretage en konkret og individuel vurdering af, om personen er uarbejdsdygtig i sygedagpengelovens forstand. Afgørelsen om, hvorvidt personen kan anses for uarbejdsdygtig, skal ske på grundlag af en samlet vurdering af sygdommen og dens indvirkning på personens arbejdsevne, jf. lovens § 7, stk. 1.

Det betyder, at personer, som har en sygdom, men som ikke er uarbejdsdygtige på grund af sygdommen, ikke har ret til sygedagpenge.

Retten til sygedagpenge ophører delvist den dag, hvor den sygemeldte er delvist arbejdsdygtig og retten ophører helt den dag, hvor den sygemeldte er helt arbejdsdygtig, jf. lovens § 7, stk. 5, 1. pkt.

Kommunen skal derfor løbende vurdere, om betingelserne for at modtage sygedagpenge er til stede, herunder om personen fortsat er hel eller delvis uarbejdsdygtig på grund af sin sygdom, jf. lovens § 10.

Af principmeddelelse 177-12 fremgår det, at vurderingen af uarbejdsdygtighed skal være en selvstændig vurdering efter sygedagpengeloven. Det betyder, at kommunen f.eks. ikke på baggrund af arbejdsløshedskassens rådighedsvurdering kan anse den sygemeldte for arbejdsdygtig i sygedagpengelovens forstand. Til gengæld skal det som udgangspunkt indgå med stor vægt i vurderingen af, om en person fortsat er uarbejdsdygtig, hvis den pågældende selv har raskmeldt sig til en arbejdsløshedskasse.

Kommunen har pligt til at oplyse sagen inden, der træffes en afgørelse. Læs om oplysningsgrundlaget, herunder de lægelige oplysninger og vurdering af arbejdsevnen, i vejledningens punkt 2.

Vurderingen af uarbejdsdygtighed skal ske efter forskellige stykker i § 7 afhængigt af, om den sygemeldte ved vurderingen er i beskæftigelse eller ledig.

Vurderingen af uarbejdsdygtighed skal for personer i beskæftigelse, dvs. lønmodtagere og selvstændigt erhvervsdrivende, som udgangspunkt foretages i forhold til beskæftigelsen før sygemeldingen – også kaldt den smalle vurdering. Efter tre måneders sygefravær skal vurderingen ske på grundlag af den sygemeldtes uddannelse- og beskæftigelsesområde – også kaldt den brede vurdering. Det fremgår af lovens § 7, stk. 3.

Den brede vurdering kan foretages på et tidligere eller senere tidspunkt end efter tre måneder, hvis der er særlige grunde, der taler for det. F.eks. vil den brede vurdering kunne foretages senere, hvis borgeren fortsat er i ansættelse og forventes at blive raskmeldt til arbejdspladsen.

For ledige skal vurderingen af uarbejdsdygtighed til gengæld allerede fra første dag foretages i forhold til det arbejdsområde, som den ledige står til rådighed for, og ikke kun i forhold til det arbejdsområde, som vedkommende tidligere har varetaget. Vurderingsgrundlaget for ledige fremgår af lovens § 7, stk. 4.

Kommunen skal være opmærksom på, at hvis en person bliver ledig under sygefraværet, skal kommunen også vurdere den pågældendes uarbejdsdygtighed efter sygedagpengelovens § 7, stk. 4.

Læs mere om vurderingen af uarbejdsdygtighed for sygemeldte i beskæftigelse i vejledningens punkt 5 og for sygemeldte ledige i vejledningens punkt 6.

Det følger – som ovenfor beskrevet – af lovens § 7, stk. 5, 1. pkt., at udbetalingen af sygedagpenge ophører helt den dag, hvor en person er helt arbejdsdygtig, og delvist den dag, hvor pågældende er delvist arbejdsdygtig.

Af § 7, stk. 5, 2. pkt., fremgår det dog, at udbetalingen kan ophøre tidligere, når den sygemeldtes helbredstilstand er stationær, og kommunen efter en individuel, konkret vurdering af personens arbejdsevne skønner, at den sygemeldte ikke er berettiget til revalidering, ressourceforløb eller visitation til fleksjob eller førtidspension.

Det vil sige, at hvis kommunen har vurderet, at borgeren ikke er arbejdsdygtig efter de øvrige stykker i § 7, må kommunen vurdere, hvorvidt betingelserne i § 7, stk. 5, 2. pkt., er opfyldt. Det vil f.eks. være relevant i en situation, hvor en borger er sygemeldt fra fuldtidsbeskæftigelse og under sygemeldingen kun har kunnet arbejde 25 timer om ugen samtidig med, at der ikke er udsigt til en bedring af helbred og arbejdsevne.

Læs mere om stationærtidspunktet og principmeddelelse 32-15 i vejledningens punkt 7.

Læs i øvrigt om delvis uarbejdsdygtighed i vejledningens punkt 3, om uarbejdsdygtighed under revalidering, fleksjob, førtidspension, frihedsberøvelse og ferie i vejledningens punkt 8 samt om reglerne ved ophør af sygedagpenge i vejledningens punkt 9.

1.2 Uarbejdsdygtighed under jobafklaringsforløb

Lov om sygedagpenge (loven):

§ 24. Udbetalingen af sygedagpenge ophører efter udløbet af en kalendermåned, når der er udbetalt sygedagpenge, herunder nedsatte sygedagpenge eller løn under sygdom, i mere end 22 uger i de 9 forudgående kalendermåneder, jf. dog § 25. Forinden skal kommunen have foretaget en revurdering af sygedagpengemodtagerens situation, jf. stk. 2.

Stk. 2. Hvis den sygemeldte ved revurderingen ikke er omfattet af en af forlængelsesreglerne i § 27, har pågældende ved fortsat uarbejdsdygtighed på grund af sygdom ret til at få et jobafklaringsforløb med ressourceforløbsydelse, jf. kapitel 18 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Stk. 3-4. ...

§ 24 a. Personer, der på første fraværsdag ville have haft ret til sygedagpenge fra kommunen, men er omfattet af tidsbegrænsningen i § 24, stk. 1, har ret til at få et jobafklaringsforløb med ressourceforløbsydelse, jf. kapitel 18 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, jf. dog stk. 6.

Stk. 2-7. ...

§ 27. ...

Stk. 2. ...

Stk. 3. Hvis sygedagpenge til en sygemeldt, der har fået forlænget sine sygedagpenge efter en eller flere af bestemmelserne i stk. 1, ikke kan forlænges yderligere, har pågældende ved fortsat uarbejdsdygtighed på grund af sygdom ret til at få et jobafklaringsforløb med ressourceforløbsydelse, jf. kapitel 18 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats:

§ 110. Et jobafklaringsforløb kan højst have en varighed på 2 år, når personen er uarbejdsdygtig på grund af egen sygdom. Perioder med barsel medregnes ikke i jobafklaringsforløbets varighed, i det omfang der er ret til dagpenge ved graviditet, barsel og adoption under fravær efter bestemmelserne i barselslovens § 6, stk. 1 og 2, § 7, § 8, stk. 1-6, § 9, § 13 og § 14, stk. 1 og 2.

Stk. 2. Et jobafklaringsforløb ophører, hvis personen

- 1) ikke længere er uarbejdsdygtig på grund af egen sygdom,
- 2) når folkepensionsalderen eller
- 3) overgår til at modtage sygedagpenge efter § 24 b, stk. 1, i lov om sygedagpenge.

Stk. 3. Ved ophør af det første jobafklaringsforløb har personen ret til at få et eller flere efterfølgende jobafklaringsforløb, jf. § 111, når personen er uarbejdsdygtig på grund af egen sygdom.

Det er en grundlæggende betingelse for at få ret til et jobafklaringsforløb med ressourceforløbsydelse, at personen er uarbejdsdygtig på grund af egen sygdom efter reglerne i sygedagpengeloven. Det fremgår af sygedagpengelovens § 24, stk. 2, § 24 a og § 27, stk. 3.

En sygemeldt kan overgå til et jobafklaringsforløb, hvis personen fortsat er uarbejdsdygtig på grund af egen sygdom ved revurderingen, men ikke kan få sin sygedagpengeperiode forlænget, jf. lovens § 24, stk. 2. En sygemeldt kan også overgå til et jobafklaringsforløb, når personen har fået sin sygedagpengeperiode forlænget, og ikke kan få perioden forlænget yderligere, når den pågældende fortsat er uarbejdsdygtig, jf. lovens § 27, stk. 3.

Derudover har en person, som på første fraværsdag ville have haft ret til sygedagpenge fra kommunen, herunder er uarbejdsdygtig på grund af egen sygdom, men som er omfattet af sygedagpengelovens tidsbegrænsning, ret til at få et jobafklaringsforløb, jf. lovens § 24 a.

Vurderingen af uarbejdsdygtighed er den samme for en person i et jobafklaringsforløb, som for en person på sygedagpenge.

I lov om en aktiv beskæftigelsesindsats § 110 fremgår det videre, at et jobafklaringsforløb højst kan have en varighed på 2 år, når personen er uarbejdsdygtig på grund af egen sygdom.

Retten til et jobafklaringsforløb ophører derfor, når personen ikke længere er uarbejdsdygtig. Det skal således – på samme måde som, når en person modtager sygedagpenge – løbende vurderes, om en person under et jobafklaringsforløb er uarbejdsdygtig på grund af egen sygdom.

Dette fremgår også af principmeddelelse 91-15. Her beskriver Ankestyrelsen bl.a., at en person under jobafklaringsforløb også er omfattet af sygedagpengelovens regler om delvis og fuld uarbejdsdygtighed, samt at vurderingen af uarbejdsdygtighed for en person i beskæftigelse på et jobafklaringsforløb, ligesom under sygedagpenge, skal ske efter den smalle/brede vurdering.

Læs mere om vurderingen af uarbejdsdygtighed for personer i beskæftigelse i vejledningens punkt 5.

Derudover beskriver Ankestyrelsen i principmeddelelsen, at kommunen skal træffe afgørelse om ophør af jobafklaringsforløbet, når borgeren ikke længere kan anses for at være fuld eller delvis uarbejdsdygtig efter sygedagpengeloven. Jobafklaringsforløbet skal også ophøre, selvom borgeren stadig er uarbejdsdygtig, hvis helbredstilstanden er stationær, og kommunen vurderer, at borgeren ikke er berettiget til revalidering, ressourceforløb eller visitation til fleksjob eller førtidspension.

Læs mere om stationærtidspunktet i vejledningens punkt 7.

1.3 Konkrete vurderinger af uarbejdsdygtighed

I dette afsnit beskrives særlige tilfælde af fravær og/eller sygdom, og hvordan dette vurderes i forhold til sygedagpengelovens uarbejdsdygtighedsbegreb. Beskrivelserne gælder også for personer i jobafklaringsforløb med ressourceforløbsydelse.

Sterilisation og kosmetiske operationer

Der kan være tale om uarbejdsdygtighed på grund af sygdom ved sterilisation eller kosmetiske operationer. Om indgrebet er lægeligt indiceret eller ikke – herunder om der er tale om frivillig sterilisation eller

kosmetiske operationer, som foretages udelukkende af kosmetiske hensyn og ikke til afhjælpning af fysiske eller psykiske lidelser – har kun betydning for, om der i sygedagpengesager er en arbejdsgiverperiode eller ej. Det fremgår i den forbindelse af lovens § 23, nr. 1, at retten til sygedagpenge fra arbejdsgiver bortfalder, hvis lønmodtageren har pådraget sig sygdommen ved forsæt eller grov uagtsomhed.

Knuste briller og tandlægebehandling

Der kan være tale om uarbejdsdygtighed på grund af sygdom ved knuste briller eller tandlægebehandling (f.eks. behandling mod paradentose). Fraværet kan give ret til sygedagpenge, hvis det vurderes, at den pågældende ikke vil kunne udføre sit arbejde.

Organdonation

Der er tale om uarbejdsdygtighed på grund af sygdom ved organdonation. Fravær af denne grund giver imidlertid kun ret til sygedagpenge fra kommunen og ikke fra arbejdsgiveren, jf. lovens § 23, nr. 1.

Graviditet uden for livmoderen

Graviditet uden for livmoderen anses som uarbejdsdygtighed i sygedagpengelovens forstand. Se principmeddelelse D-20-97.

Abort

Der er ikke tale om uarbejdsdygtighed på grund af sygdom ved abort. Se i stedet Barselsvejledningens punkt 3.1.2.2. og principmeddelelse D-34-96 om reglerne om ret til barselsdagpenge.

Fravær ved behandling for barnløshed

Der kan være tale om uarbejdsdygtighed på grund af sygdom ved behandling for barnløshed.

Der vil eventuelt kunne godkendes en aftale i henhold til lovens § 56. Se principmeddelelse 82-14 om godkendelse af § 56-aftale om barnløshed. Her slog Ankestyrelsen fast, at kommunen kan godkende en § 56-aftale for en person, der har fravær som følge af behandling på grund af barnløshed, selv om barnløsheden skyldes sygdom hos partneren, når det er den pågældende, der er i behandling.

I principmeddelelse 89-17 slog Ankestyrelsen fast, at ufrivillig barnløshed kan skyldes en langvarig eller kronisk lidelse, men barnløshed medfører ikke i sig selv væsentlig forøget sygdomsrisiko. Lønmodtagerens fravær til fertilitetsbehandling skyldes ikke uarbejdsdygtighed på grund af lidelsen, der har medført barnløshed. Lønmodtageren er i stedet fraværende fra arbejdet for at modtage fertilitetsbehandling.

En aftale om fravær til fertilitetsbehandling skal vurderes efter betingelserne for at indgå en aftale på baggrund af behandling.

Alkohol- og stofmisbrug, samt ludomani

Principmeddelelse 27-18 slår fast, at misbrug ikke i sig selv er en sygdom, der medfører ret til sygedagpenge. Misbruget kan imidlertid være grund til en fysisk eller psykisk tilstand, der må betragtes som sygdom, der kan give grundlag for at udbetale sygedagpenge. Det kan være i form af følgevirkninger af misbruget. Det skal i hvert enkelt konkret tilfælde vurderes, hvordan de helbredsmæssige gener af misbruget påvirker funktionsniveauet.

Der kan ikke stilles et ufravigeligt krav om, at behandlingen skal være i gang. Der kan forekomme omstændigheder, som for eksempel ventetider på behandling, som gør, at behandlingen endnu ikke er iværksat, jf. principmeddelelse 27-18. Det afgørende er, om borgeren medvirker til lægeanbefalet

behandling af misbruget, hvilket må anses for opfyldt, hvis borgeren følger eller afventer lægeanbefalet behandling.

Det afgørende er om der foreligger lægelige vurderinger af, om misbruget er årsag til en fysisk eller psykisk tilstand, der kan betragtes som sygdom. I den konkrete sag forelå der ikke lægelige oplysninger i sagen, og borgeren var i behandling hos et rusmiddelcenter. Da der ikke forelå lægelige oplysninger i sagen, var det ikke muligt at vurdere, om borgeren efter en konkret vurdering var uarbejdsdygtig på grund af egen sygdom, og om borgeren var i relevant lægebehandling. Det afgørende i vurderingen af om borgeren er eller afventer behandling er dermed, om der er tale om lægeanbefalet behandling.

Af principmeddelelse 27-18 fremgår også at det er en betingelse, at borgeren medvirker til lægeanbefalet behandling af misbruget.

Eksempel: En person, som er indlagt til alkoholafvænning på en behandlingsinstitution i f.eks. 5 uger, er sygemeldt i denne periode med ret til sygedagpenge. Efterfølgende deltagelse i AA møder giver ikke i sig selv den pågældende ret til udbetaling af sygedagpenge.

Sociale forhold samt forstyrrelser i personlighedsstrukturen

Principmeddelelse 28-20 slår fast, at oplysninger om sociale forhold kan have betydning for vurderingen af uarbejdsdygtighed. Skyldes en sygemelding fx ægtefælles sygdom, et barns sygdom eller sociale forhold, vil der som udgangspunkt ikke være tale om uarbejdsdygtighed på grund af egen sygdom. Sygdom hos et nært familiemedlem eller sociale forhold kan dog være årsag til belastninger, som kan føre til uarbejdsdygtighed på grund af egen sygdom hos den sygemeldte.

Afgørelsen af, om en person er uarbejdsdygtig på grund af egen sygdom, skal foretages på baggrund af en konkret og individuel vurdering af, hvorvidt de udefrakommende belastninger har en indvirkning på den sygemeldtes helbredsmæssige tilstand, der medfører uarbejdsdygtighed. Det vil i vurderingen være relevant at inddrage oplysninger om, hvorvidt belastningen har medført depression, stress eller lignende lidelser hos den sygemeldte. Det vil desuden være relevant at inddrage oplysninger om den sygemeldtes funktionsniveau og ressourcer.

Principmeddelelse 28-20 slår også fast, at en sygemelding, der alene skyldes forstyrrelser i personlighedsstrukturen, som udgangspunkt ikke vil medføre uarbejdsdygtighed i sygedagpengelovens forstand. Forstyrrelser i personlighedsstrukturen knytter sig til den pågældendes person og personlighedstræk, og kan blandt andet have betydning for den pågældendes evne til at begå sig på arbejdsmarkedet og i sociale fællesskaber.

En diagnose, der knytter sig til forstyrrelser i personlighedsstrukturen, vil ikke i sig selv medføre en indvirkning på den pågældendes arbejdsevne, der medfører uarbejdsdygtighed i sygedagpengelovens forstand. Forstyrrelser i personlighedsstrukturen kan medføre, at den pågældende er mere disponeret for andre lidelser, fx depression, der kan have indvirkning på arbejdsevnen, og som derfor kan medføre uarbejdsdygtighed i sygedagpengelovens forstand.

Afgørelsen af, hvorvidt der er tale om uarbejdsdygtighed, beror på en konkret og individuel vurdering af lidelsens karakter og indvirkning på den sygemeldtes arbejdsevne. Det vil i vurderingen være relevant at inddrage oplysninger om, hvorvidt der er sket en forværring af den sygemeldtes helbredstilstand.

Smitsom sygdom, karantæne, isolation m.v.

Der kan være tale om uarbejdsdygtighed på grund af sygdom ved smitsom sygdom med krav om karantæne/isolation m.v. Ud over udbruddet af covid-19 i Danmark fra marts 2020 ses der ikke at være praksis herom.

I forbindelse med udbruddet af covid-19 blev der med lov nr. 212 af 17. marts 2020 fastsat regler om udvidet ret til refusion til arbejdsgiver og for selvstændige til sygedagpenge. Lovforslag L 135 af 13. marts 2020 indeholder følgende beskrivelse af gældende ret i punkt 2.1.1. i forhold til kravet om uarbejdsdygtighed på grund af egen sygdom:

”Retten til sygedagpenge er betinget af, at lønmodtageren er uarbejdsdygtig på grund af egen sygdom. Afgørelsen af, hvorvidt lønmodtageren kan anses for uarbejdsdygtig, skal ske på grundlag af en samlet vurdering af sygdommen og dens indvirkning på personens arbejdsevne, jf. sygedagpengelovens § 7, stk. 1. Det betyder, at personer, som har en sygdom, men som ikke er uarbejdsdygtige på grund af sygdommen, ikke har ret til sygedagpenge. Der er således ikke ret til sygedagpenge alene på baggrund af bestemte diagnoser; det afgørende er, om den sygdom, man har, betyder at man ikke kan varetage sit arbejde. Efter gældende praksis omfatter begrebet uarbejdsdygtighed i sygedagpengelovens forstand blandt andet en række situationer, hvor den pågældende ikke er egentlig syg, men fraværende fra arbejdet på grund af lægeundersøgelser m.v.

En person, der er konstateret smittet med covid-19, må som udgangspunkt antages at være uarbejdsdygtig på grund af egen sygdom og dermed have ret til sygedagpenge.

For en person, der er sat i karantæne på grund af smitterisiko for covid-19 uden selv at være konstateret syg, men efter en konkret lægelig vurdering antages sandsynligvis at (kunne) være smittebærer, og det efter Sundhedsstyrelsens vurdering er afgørende, at personen er i karantæne og dermed evt. ikke kan arbejde af hensyn til bl.a. at modvirke spredning af smitte, kan karantænen sidestilles med, at personen er uarbejdsdygtig på grund af egen sygdom. Det forudsættes, at der er tale om en løbende og aktiv, individuel opfølgning fra sundhedsmyndighederne af den karantænesatte person.

Hvis der f.eks. er tale om en person, der er symptomfri og selv har valgt at gå i karantæne, fordi personen mener måske at have været udsat for smitte, vil betingelsen om at være uarbejdsdygtig på grund af egen sygdom ikke være opfyldt. Det samme gælder en person, der skal blive hjemme fra arbejde på grund af Sundhedsstyrelsens anbefaling om, at personer, der har rejst i særlige risikoområder, bliver hjemme i to uger efter, at de har forladt området. Personen vil således ikke kunne modtage sygedagpenge i perioden. Tilsvarende vil en arbejdsgiver ikke være berettiget til refusion.”

Endvidere fremgår følgende under punkt 2.1.1. *Lønmodtagers uarbejdsdygtighed som følge af egen sygdom (§ 7), der skyldes covid-19* i vejledning nr. 9204 af 29. marts 2021 om udvidet ret for arbejdsgiver til refusion og for selvstændige til sygedagpenge som følge af covid-19:

”Karantæne-situationen var bl.a. relevant, da der stadig kun sås enkelte importerede tilfælde af covid-19 i Danmark. Da arbejdede Sundhedsstyrelsen ud fra en såkaldt inddæmningsstrategi. Denne gik ud på hurtigt at få diagnosticeret dem, der var smittede, foretage smitteopsporing af mulige kontakter og karantænesætte personer, som vurderedes at være i risiko. Formålet var at forsinke spredningen af covid-19 i det danske samfund.

I Sundhedsstyrelsens retningslinjer ”COVID-19: Opsporing og håndtering af nære kontakter” af den 19. marts 2021, som beskriver rammerne for programmet for opsporing af nære kontakter til personer, som er testet positiv for ny coronavirus, fremgår det at når en person testes positiv for ny coronavirus, skal der ske opsporing af nære kontakter til den smittede person. Ifølge retningslinjerne skal man – når man identificeres som nær kontakt – gå i selvisolation og følge et fastlagt testprogram med to PCR-tests

på hhv. dag 4 og dag 6 efter kontakt med den smittede. Hvis man identificeres som nær kontakt, skal selvisolation ske hurtigst muligt og fastholdes indtil andet negative testsvar.

"Nære kontakter" i selvisolation som følge af smitteopsporing kan sidestilles med, at personen er (helt eller delvist) uarbejdsdygtig på grund af egen sygdom efter § 7, hvis personen ikke kan arbejde (fuldt ud) hjemmefra. "

2. Generelt om oplysningsgrundlaget

Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område:

§ 10. Myndigheden har ansvaret for, at sager, der behandles efter denne lov, er oplyst i tilstrækkeligt omfang til, at myndigheden kan træffe afgørelse.

Kommunen har pligt til at sørge for, at en borgers sag er tilstrækkeligt oplyst inden, der træffes en afgørelse efter sygedagpengelovens § 7.

Ankestyrelsen har i praksisundersøgelsen om sygedagpengelovens § 7 om uarbejdsdygtighed fra 2016 beskrevet de elementer, der skal indgå i oplysningen af en sag i forbindelse med vurderingen af § 7. Denne vejlednings punkt 2.1, 2.2, 2.3 og 2.4 er en gengivelse af Ankestyrelsens beskrivelse.

2.1 Oplysningsgrundlag

Ankestyrelsen beskriver i praksisundersøgelsen følgende om oplysningsgrundlaget:

"Det fremgår af retssikkerhedslovens § 10, at kommunen har ansvaret for, at sager, der behandles efter denne lov, er oplyst i tilstrækkeligt omfang til, at kommunen kan træffe en afgørelse (officialprincipet). Bestemmelsen gælder for oplysning af alle typer af sager på det sociale område.

Det er som udgangspunkt kommunens ansvar at sørge for, at der bliver indhentet tilstrækkelige oplysninger til, at kommunen kan afgøre, hvilken hjælp borgeren er berettiget til. Er der tvivl om rigtigheden af en oplysning eller vurdering, hører det med til oplysningen af sagen, at kommunen skal forsøge at få denne tvivl afklaret. Kommunen kan herefter ved en bevismæssig vurdering afgøre, om den pågældende oplysning eller vurdering kan lægges til grund i forbindelse med afgørelsen.

Ifølge retssikkerhedslovens § 11 a kan kommunen forlange at få oplysninger fra f.eks. sygehuse, læger, psykologer, autoriserede sundhedspersoner i øvrigt og personer, der handler på disses ansvar. Bestemmelsen giver kun adgang til at indhente de oplysninger, der er nødvendige for at behandle en sag. I sygedagpengesager er det oplysninger, som har betydning ved vurderingen af den sygemeldtes aktuelle helbredstilstand og arbejdsevne.

Kommunen skal vurdere konkret i den enkelte sag, hvorvidt der er behov for at indhente lægelige oplysninger, og om det er nødvendigt at indhente disse på skrift. I nogle tilfælde vil det være tilstrækkeligt at indhente oplysningerne i henhold til notatpligten. Det vil afhænge af oplysningernes karakter, hvordan det er mest hensigtsmæssigt at få dem. Det kan f.eks. være hensigtsmæssigt at indhente oplysningerne telefonisk, hvis der er brug for en uddybende udtalelse.

Ifølge principmeddelelse 232-11 om oplysningsgrundlag og oplysningspligt var kommunens oplysningspligt ikke opfyldt ved blot at konstatere, at en læge ikke havde besvaret en henvendelse og ikke telefonisk havde ønsket at udtale sig til kommunen om sygemeldtes psykiske lidelse.

Helhedsvurdering

Det afhænger af en helhedsvurdering, om borgeren må anses for uarbejdsdygtig på grund af sygdom. Sygdommens karakter, borgerens hidtidige tilknytning til arbejdsmarkedet, resultater af eventuelle afklarende foranstaltninger og borgerens egne oplysninger vil være forhold, der indgår i helhedsvurderingen af uarbejdsdygtigheden.

Det er en konkret vurdering, om sagen er tilstrækkeligt oplyst til, at der kan træffes afgørelse om, hvorvidt borgeren er uarbejdsdygtig på grund af egen sygdom. Kommunen må vurdere i den enkelte sag, hvilke oplysninger det er nødvendigt at indhente.

De lægelige oplysninger er ofte et vigtigt element, men det vil ikke altid være nødvendigt at indhente aktuelle lægelige oplysninger for at vurdere, om borgeren er uarbejdsdygtig.

Der vil f.eks. ikke være behov for lægelige oplysninger om den aktuelle helbredsmæssige tilstand, hvis sagens oplysninger om arbejdsevnen og/eller borgerens egne oplysninger viser, at borgeren er arbejdsdygtig.

Nedenfor gennemgås de forskellige elementer, der indgår i vurderingen efter § 7."

2.2 Den lægelige dokumentation

Ankestyrelsen beskriver i praksisundersøgelsen følgende om den lægelige dokumentation:

"Det er en konkret vurdering, om sagen er tilstrækkeligt lægeligt oplyst til, at der kan træffes afgørelse om, hvorvidt borgeren er uarbejdsdygtig på grund af egen sygdom. Det er ikke et krav, at der foreligger lægelige oplysninger om den aktuelle helbredsmæssige tilstand, hvis sagen på anden vis er tilstrækkeligt oplyst.

Afhængig af sagens karakter, kan der indhentes forskellige former for lægelig dokumentation, ligesom der vil være forskellige behov for på hvilket tidspunkt, der skal indhentes lægelige oplysninger til sagen. Det er vigtigt, at kommunerne er opmærksomme på de krav, der kan stilles til de lægelige oplysninger, som indhentes. Det er også vigtigt, at det er de rigtige spørgsmål, der stilles til lægen. Der skal være fokus på at få belyst den helbedsbetingede funktionsevne og funktionsprognose.

En statusattest fra egen læge eller journaloplysninger fra sygehuset vil ikke altid give en tilstrækkelig beskrivelse af borgerens aktuelle helbredsmæssige situation og funktionsevne. Det gælder f.eks., hvis lægen ikke har set den sygemeldte i konsultationen i længere tid, eller pågældende ikke har gået til kontrol eller lignende på sygehuset. Lægen indkalder ikke borgeren til konsultation før udarbejdelse af en statusattest. Attesten udarbejdes derimod på baggrund af det materiale, lægen allerede har, og en statusattest vil derfor ikke give en retvisende beskrivelse af borgerens aktuelle helbredsmæssige tilstand, hvis lægen ikke har set borgeren i længere tid.

De lægelige og øvrige helbedsfaglige oplysninger i sagen vil typisk indgå med stor vægt ved vurderingen af, om borgeren er uarbejdsdygtig.

Selvom de lægelige oplysninger er af stor betydning i forhold til vurderingen af uarbejdsdygtigheden, er der tale om en helhedsvurdering, hvori alle relevante elementer må indgå. Sagens samlede oplysninger kan dermed tale i en anden retning end de lægelige oplysninger.

I principmeddelelse D-2-02 om helhedsvurderingen fandt Ankestyrelsen, at det var en væsentlig mangel ved sagsbehandlingen, at kommunen havde vurderet den sygemeldtes uarbejdsdygtighed alene på grundlag af de lægelige oplysninger, og at afgørelsen derfor var ugyldig. Ankestyrelsen lagde vægt på, at der på baggrund af de helbedsmæssige oplysninger, den sygemeldtes alder og manglende tilknytning til arbejdsmarkedet de seneste par år var behov for en nærmere undersøgelse af hans arbejdsevne.

Det er borgerens tilstand på standsningstidspunktet, der er afgørende i forhold til vurderingen af uarbejdsdygtigheden. De lægelige oplysninger i sagen bør derfor beskrive tilstanden på standsningstidspunktet.

Se principmeddelelse D-16-04, hvor kommunen ikke kunne standse sygedagpengene med den begrundelse, at der ikke længere forelå fuld uarbejdsdygtighed, da det seneste lægelige materiale var fire til seks måneder gammelt. Den sygemeldte havde ved et senere møde i kommunen oplyst, at han fortsat havde mange smerter og bevægeproblemer. Kommunen havde ikke foranlediget yderligere lægeundersøgelse. Hvis en læge har oplyst, at borgeren forventes at blive raskmeldt inden for f.eks. tre måneder, skal kommunen undersøge, om borgeren tre måneder senere rent faktisk er blevet arbejdsdygtig. En ældre lægelig vurdering om fremtidig raskmelding kan ikke stå alene.

Ud fra en konkret vurdering kan der i nogle tilfælde træffes afgørelse om, at borgeren er arbejdsdygtig, selvom der ikke foreligger en opdateret lægelig vurdering. Det vil afhænge af de øvrige oplysninger i sagen, om der er behov for at indhente en aktuel lægelig vurdering af borgerens helbredsmæssige tilstand. I denne forbindelse vil bl.a. den udviste arbejdssevne og borgerens egne oplysninger have betydning.

Det vil desuden ikke være nødvendigt at indhente en aktuel lægelig vurdering, hvis tilstanden er velbeskrevet og stationær ifølge de foreliggende lægelige akter, og det i øvrigt ikke er oplyst, at der skulle være sket en ændring i de helbredsmæssige forhold.

Oplyser borgeren i forbindelse med f.eks. partshøringen om en forværring af tilstanden, skal kommunen indhente oplysninger om denne forværring til brug for vurderingen af uarbejdsdygtigheden.

Hvis kommunen modtager oplysninger efter standsningstidspunktet, må kommunen vurdere, om oplysningerne beskriver borgerens tilstand, som den var på standsningstidspunktet, og om oplysningerne i så fald ændrer kommunens vurdering. Det vil sige, at man ikke kan undlade at inddrage oplysninger alene med den begrundelse, at oplysningerne er indkommet efter standsningstidspunktet.

I tilfælde af at kommunen standser udbetalingen af sygedagpenge efter § 7, og der senere sker ændringer i borgerens tilstand, som medfører ny sygemelding, må kommunen vurdere, om borgeren opfylder betingelserne for udbetaling af sygedagpenge fra den nye første fraværsdag."

2.3 Arbejdssevnen

Ankestyrelsen beskriver i praksisundersøgelsen følgende om vurdering af arbejdssevnen:

"Borgerens udviste arbejdssevne under sygemelding vil også indgå med stor vægt i vurderingen af uarbejdsdygtigheden.

Hvis borgeren har genoptaget arbejdet delvist eller har deltaget i afklarende foranstaltninger under sygemeldingen, skal det indgå i vurderingen, hvor mange timer borgeren har kunnet arbejde, og hvor stor effektiviteten har været disse timer. Det vil også være en del af vurderingen, om de udførte opgaver har været i overensstemmelse med skånebehovene, da en lav udvist arbejdssevne kan have sin baggrund i, at opgaverne har været uforenelige med borgerens lidelse.

Hvis borgerens arbejdssevne på baggrund af de foreliggende oplysninger i sagen er uafklaret, og der er behov for at gennemføre afklarende foranstaltninger, kan udbetalingen af sygedagpenge ikke standses med den begrundelse, at borgeren er arbejdsdygtig.

Principmeddelelse D-9-05 om uarbejdsdygtighed og afklaring af arbejdssevnen. Der forelå fortsat uarbejdsdygtighed i sygedagpengelovens forstand, når der efter en længere sygeperiode var behov for en nærmere undersøgelse af arbejdssevnen ved arbejdsprøvning eller andre afklarende foranstaltninger.

Principmeddelelse D-23-05 om uarbejdsdygtighed og afklaring af arbejdsevnen. Ankestyrelsen fandt, at kommunen ikke kunne standse udbetalingen af sygedagpenge efter otte måneders sygemelding, da forholdene ikke havde ændret sig efter kommunens beslutning om arbejdsprøvning.

Udbetalingen af sygedagpenge kan desuden ikke standses alene med den begrundelse, at borgeren vil kunne stille sig til rådighed på det ordinære arbejdsmarked på deltid. Se principmeddelelse 32-15 om uarbejdsdygtighed og stationærtilstanden.

Raskmelding

Hvis en borger raskmelder sig til a-kassen, vil det indgå med stor vægt i vurderingen af, om pågældende er uarbejdsdygtig. Der er tale om en konkret og individuel vurdering, hvorfor borgeren ikke kan vurderes arbejdsdygtig alene på baggrund af, at vedkommende har stillet sig til rådighed i sin a-kasse og modtaget arbejdsløshedsdagpenge. Se principmeddelelse 177-12 om uarbejdsdygtighed og raskmelding til a-kassen."

2.4 Øvrige oplysninger

Ankestyrelsen beskriver i praksisundersøgelsen følgende om de øvrige oplysninger, som indgår i oplysningen af en sag:

"Den hidtidige tilknytning til arbejdsmarkedet vil også være et kriterie af betydning for vurderingen af uarbejdsdygtighed. Har borgeren indtil sygemeldingen haft en stabil og langvarig tilknytning til arbejdsmarkedet, vil det være et tegn på ressourcer, hvilket kan tale for, at borgeren burde kunne stå til rådighed. Omvendt kan det tale imod, at borgeren har haft en sporadisk tilknytning til arbejdsmarkedet med mange sygemeldinger.

Desuden er borgerens egne oplysninger et element, der vil indgå i vurderingen af uarbejdsdygtigheden. Det kan dreje sig om borgerens egne forventninger til den fremtidige tilknytning til arbejdsmarkedet eller borgerens oplysninger om ressourcer.

Hvis borgeren har oplyst, at pågældende regner med at blive raskmeldt og er begyndt at søge arbejde, vil det som udgangspunkt tillægges stor vægt. Der vil ikke nødvendigvis være behov for at indhente lægelige oplysninger, der understøtter borgerens oplysninger. Oplysninger om, at borgeren er begyndt at søge arbejde, er imidlertid ikke i sig selv nok til at konkludere, at borgeren er arbejdsdygtig, hvis de samlede oplysninger i sagen taler imod, at borgeren er arbejdsdygtig. Se principmeddelelse 161-10, hvor der ved vurderingen af uarbejdsdygtigheden blev lagt særlig vægt på borgerens egne oplysninger om, at pågældende oplevede positiv fremgang, var begyndt at søge nyt job og mente sig klar til at kunne varetage et job uden det samme ansvarsområde som hos den aktuelle arbejdsgiver.

Se også principmeddelelse 106-10, hvor en oplysning fra borgerens egen læge om, at borgeren søgte arbejde med skånehensyn, og at han ikke var fuldt uarbejdsdygtig ikke i sig selv kunne medføre en standsning af sygedagpenge. Ved vurderingen lagde Ankestyrelsen vægt på de øvrige oplysninger.

Borgerens egne tilkendegivelser kan føre til, at kommunen og borgeren indgår en aftale om raskmelding og stop af udbetalingen af sygedagpenge. Der er ikke noget til hinder for en aftale herom, hvis der ikke er oplysninger i sagen, der taler væsentligt imod, at borgeren skulle være rask. Kommunen kan også aftale med borgeren, at udbetalingen standser med henvisning til § 7, stk. 5, 2. pkt. En aftale om dette forudsætter imidlertid, at betingelserne i § 7, stk. 5, 2. pkt. er opfyldt."

3. Delvis uarbejdsdygtighed (§ 7, stk. 2)

Reglerne for delvis uarbejdsdygtighed fremgår af sygedagpengelovens § 7, stk. 2. Sondringen mellem hel og delvis uarbejdsdygtighed gælder også for personer i jobafklaringsforløb med ressourceforløbsydelse.

3.1 Lønmodtagere

Der kan udbetales nedsatte sygedagpenge til en lønmodtager, der ikke er fuldt uarbejdsdygtig på grund af sygdom, når det skønnes, at den pågældende kun kan udføre arbejdet delvist, jf. lovens § 7, stk. 2, 1. pkt. For personer i jobafklaringsforløb vil der ske fradrag i ressourceforløbsydelsen for eventuelle lønindtægter, jf. § 69 j, stk. 9, i lov om aktiv socialpolitik.

Der stilles ikke krav om en forudgående fraværperiode med fuldt fravær.

Der kan yderligere efter samme bestemmelse udbetales nedsatte sygedagpenge, når to eller flere ambulante behandlinger, der er foreskrevet af en læge eller tandlæge, medfører delvist fravær fra arbejdet. Det kræves, at behandlingerne er led i en behandlingsplan for samme lidelse. Der gælder intet krav om den tidsmæssige afstand imellem behandlingerne. Ved ambulante behandlinger er der en pligt for arbejdsgiveren til at udbetale sygedagpenge, når lønmodtageren har genoptaget arbejdet hver dag efter endt behandling.

Det er en betingelse for retten til sygedagpenge, at lønmodtagerens fravær er på mindst 4 timer pr. uge, inklusiv transport og ventetid ved ambulante behandlinger. Betingelsen om mindst 4 timers fravær pr. uge gælder ikke for en person, der er ansat i et fleksjob efter § 120 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Det er præciseret i principmeddelelse D-17-03, at nedsatte sygedagpenge ved delvist fravær er baseret på en nedsættelse af arbejdstiden og ikke på en nedsættelse af arbejdsmængden. Således kunne en dagplejemor, der på grund af sygdom reducerede antallet af børn i dagpleje og fortsatte arbejdet på fuld tid, ikke få nedsatte sygedagpenge.

Arbejde på fuld tid visse dage udelukker ikke retten til nedsatte sygedagpenge. Se principmeddelelse D-5-94, hvor den delvise genoptagelse af arbejdet var fordelt således, at den sygemeldte arbejdede på fuld tid to af ugens fem dage. Ved afgørelsen blev der lagt vægt på, at lægen havde udtalt, at arbejdet kunne bestrides i ca. 20 timer ugentligt, og at arbejdet kun blev genoptaget i ca. 20 timer ugentligt.

Kommunen skal, når der er tale om delvis uarbejdsdygtighed, være opmærksom på den brede vurdering af uarbejdsdygtighed. Se mere om den brede vurdering i vejledningens punkt 5.

Nedsatte sygedagpenge kan ikke ydes som en varig kompensation for tab af indtægt i et erhverv, hvor den sygemeldte ikke kan forventes at genvinde fuld arbejdssevne.

3.2 Selvstændige erhvervsdrivende

Selvstændige erhvervsdrivende og medarbejdende ægtefæller er delvist uarbejdsdygtige, når det skønnes, at pågældende højst kan udføre halvdelen af deres normale arbejde, jf. lovens § 7, stk. 2, sidste pkt.

Det er præciseret i principmeddelelse 82-19. Meddelelsen fastslår at en selvstændig erhvervsdrivende, der er sygemeldt fra 50 timer om ugen, ikke længere vil være uarbejdsdygtig, hvis pågældende kan varetage mere end 25 timers arbejde om ugen i sit selvstændige erhverv.

Der kan udbetales nedsatte sygedagpenge til selvstændige erhvervsdrivende, der ikke er fuldt uarbejdsdygtige. Som for lønmodtagere stilles der ikke krav om, at der har været en forudgående fraværperiode med fuldt sygefravær.

På samme måde som for lønmodtagere er nedsatte sygedagpenge ved delvist sygefravær baseret på en nedsættelse af arbejdstiden og ikke på en nedsættelse af arbejdsmængden.

Ved ambulante behandlinger kan der kun udbetales nedsatte sygedagpenge, hvis behandlingen medfører, at den pågældende højst kan udføre halvdelen af sit normale arbejde om ugen, enten på grund af fravær fra arbejdet i forbindelse med behandlingerne, eller fordi disse i sig selv eller i forbindelse med lidelsen medfører en midlertidig nedsættelse af arbejdssevnen. Se principmeddelelse D-15-00.

3.3 Ledige

Ledige, som er delvist uarbejdsdygtige, har som udgangspunkt ret til fulde sygedagpenge. Det følger af bestemmelsen i sygedagpengelovens § 53, stk. 2. Her fremgår det, at personer som 1) modtager arbejdsløshedsdagpenge og 2) mister arbejdet under en delvis sygemelding (herunder lønmodtagere, der går fra en fuld til en delvis sygemelding og derefter afskediges), på trods af en delvis sygemelding, har ret til sygedagpenge beregnet på grundlag af det antal timer, hvormed de ville have været berettiget til sygedagpenge ved en fuld sygemelding.

Baggrunden for bestemmelsen er, at en forsikret ledig, som er delvist uarbejdsdygtig, ikke kan få suppleret op med arbejdsløshedsdagpenge for de timer, som den pågældende vurderes fortsat at kunne arbejde i.

4. Vurdering af uarbejdsdygtighed på første fraværsdag

Kommunen skal som udgangspunkt påbegynde udbetalingen af sygedagpenge, når kommunen har modtaget en ansøgning om sygedagpenge, og det er konstateret, at den sygemeldte opfylder de grundlæggende betingelser for udbetaling af sygedagpenge, herunder beskæftigelseskravet. Kommunen skal altså ikke vente på dokumentation for uarbejdsdygtighed, inden kommunen udbetaler sygedagpenge.

Ved første fraværsdag forstås den første hele dag, hvor den sygemeldte er fraværende på grund af egen sygdom. Der er derfor ikke ret til sygedagpenge for den dag, hvor en lønmodtager må gå tidligere hjem på grund af sygdom, selvom der er tale om en delvis sygemelding. Se principmeddelelse 10-21. I den konkrete sag blev borgeren sygemeldt efter, at han var mødt frem på sit arbejde, men han var ikke fraværende den efterfølgende dag. Borger opfyldte ikke beskæftigelseskravet i forhold til sin arbejdsgiver, men modtog løn under sit sygefravær. Arbejdsgiver anmodede derfor om refusion fra kommunen. Arbejdsgiver havde ikke ret til refusion, da borger kun var delvist fraværende én dag.

Kommunen kan kun vente med at udbetale sygedagpenge for at indhente lægelige akter, hvis der er væsentlig tvivl om, hvorvidt den sygemeldte er uarbejdsdygtig på grund af sygdom. Se principmeddelelse 83-14.

Når sygefraværet er anmeldt, skal den sygemeldte udfylde et oplysningsskema til brug for kommunens visitation og opfølgning, jf. lovens § 11. I oplysningsskemaet skal den sygemeldte svare på en række spørgsmål om sygdommens betydning for arbejdet, herunder arbejdsopgaver, behandling og eventuel forventet raskmelding.

Hvis borgeren f.eks. i oplysningsskemaet afgiver oplysninger, som kan give anledning til væsentlig tvivl om, hvorvidt borgeren er uarbejdsdygtig på grund af sygdom, kan kommunen undlade at udbetale sygedagpenge fra første fraværsdag. En særlig årsag til ikke at udbetale fra første dag kunne f.eks. være, hvis borgeren oplyser, at fraværet skyldes personlige problemer.

Det er en konkret vurdering, om der er grund til at udsætte udbetalingen. At borgeren tidligere har været sygemeldt med samme sygdom, og kort tid før den nye sygemelding har raskmeldt sig, kan i nogle sager

være en særlig årsag. Det er dog ikke tilfældet i alle sager, da borgerens forhold i mellemtiden kan være ændret.

Hvis kommunen ikke har påbegyndt udbetalingen af sygedagpenge på grund af særlige omstændigheder, må kommunen vurdere, om borgeren var uarbejdsdygtig og berettiget til sygedagpenge, når den nødvendige dokumentation er modtaget.

Hvis kommunen har påbegyndt udbetalingen af sygedagpenge, og efterfølgende lægelige akter viser, at den sygemeldte ikke har været uarbejdsdygtig, skal udbetalingen af sygedagpenge ophøre. Kommunen kan kræve de udbetalte sygedagpenge tilbagebetalt efter lovens § 71, stk. 2, hvis betingelserne herfor er opfyldt.

Der kan dog være situationer, hvor kommunen allerede på baggrund af de oplysninger, som borgeren har angivet i oplysningsskemaet, kan give afslag fra første fraværsdag, og hvor der dermed ikke er behov for at indhente flere oplysninger for at vurdere, om borgeren er uarbejdsdygtig på grund af egen sygdom. Det vil f.eks. være tilfældet, hvis borgeren har oplyst, at fraværet skyldes barnets første sygedag.

Læs i øvrigt i vejledningens punkt 5.1 om principmeddelelse 3-15 om brug af den brede uarbejdsdygtighedsvurdering på første fraværsdag.

5. Vurderingsgrundlag for sygemeldte i beskæftigelse (§ 7, stk. 3)

5.1 Bredt/smalt vurderingsgrundlag

Vurderingen af en persons uarbejdsdygtighed skal som udgangspunkt foretages i forhold til beskæftigelsen før sygemeldingen, jf. lovens § 7, stk. 3, 1. pkt.

Efter 3 måneders sygefravær skal vurderingen ske på grundlag af den sygemeldtes uddannelses- og beskæftigelsesområde, medmindre der er særlige grunde, der taler for andet med hensyn til tidspunktet for vurderingen, jf. lovens § 7, stk. 3, 2. pkt.

Det betyder, at det i kommunens vurdering af, om der er tale om uarbejdsdygtighed i sygedagpengelovens forstand, også skal indgå, om den sygemeldtes fravær har stået på i kortere eller længere tid, og om den sygemeldte fortsat er ansat på den pågældende arbejdsplads, hvorfra sygemeldingen skete, og om den pågældende forventes at kunne vende tilbage til sit hidtidige arbejdsområde. Dette gælder også for personer i et jobafklaringsforløb.

Smal vurdering: Den sygemeldtes uarbejdsdygtighed vurderes – som udgangspunkt – i de første 3 måneder i forhold til beskæftigelsen før sygemeldingen. Det betyder, at der tale om uarbejdsdygtighed, hvis personen er ude af stand til at udføre noget af det arbejde, som ligger inden for personens hidtidige arbejdsområde.

Hvis arbejdsgiveren har mulighed for at sætte den sygemeldte til andet arbejde inden for personens fagområde, som ikke hindres af sygdommen, kan pågældende ikke længere anses for uarbejdsdygtig, uanset om den sygemeldte fortsat er fraværende.

Bred vurdering: Den sygemeldtes uarbejdsdygtighed vurderes – som udgangspunkt – efter 3 måneders fravær i forhold til personens uddannelses- og beskæftigelsesområde. Det betyder, at personen kun betragtes som uarbejdsdygtig, når sygdommen afskærer vedkommende fra at påtage sig arbejde, som anses for passende. Ankestyrelsen har bl.a. i praksisundersøgelsen om sygedagpengelovens § 7 om uarbejdsdygtighed fra 2016 (side 23) og i principmeddelelse 82-19 præciseret, at passende arbejde er arbejde, som personen på baggrund af sin uddannelse eller arbejdserfaring ville kunne varetage evt. efter en kortere oplæring.

Den brede vurdering er uafhængig af det arbejdsområde, som den pågældende er sygemeldt fra, og vurderingen er derfor ens for lønmodtagere og selvstændige.

Uarbejdsdygtighed vurderes efter den brede vurdering uafhængigt af, om personen fortsat får løn fra arbejdsgiveren eller er opsagt.

En lønmodtager eller en selvstændig erhvervsdrivende, der er sygemeldt fra et højere timetal, end hvad der svarer til sædvanligt fuldtidsarbejde (37 timer), vil være fuldt arbejdsdygtig efter en bred vurdering, når pågældende kan varetage et andet passende arbejde i et omfang, der svarer til sædvanligt fuldtidsarbejde. I den situation foretages vurderingen derfor ikke i forhold til det timeantal, som den pågældende er sygemeldt fra.

Dette følger af principmeddelelse 82-19. I den konkrete sag var borgeren sygemeldt fra 50 timer om ugen som selvstændig landmand. Borgeren havde genoptaget arbejdet delvist som lønmodtager i et vikarjob. Borgeren arbejdede ca. 12,5 timer om ugen. Kommunen kunne ikke standse jobafklaringsforløbet med ressourceforløbsydelse efter en bred vurdering af uarbejdsdygtigheden. Der var ikke tilstrækkelig dokumentation for, at borgeren ville kunne arbejde mere end 25 timer om ugen i sit selvstændige erhverv som landmand. Der var heller ikke tilstrækkelig dokumentation for, at pågældende ville kunne varetage et andet passende arbejde i et omfang, der svarede til sædvanlig fuldtidsbeskæftigelse.

Eksempel på en bred vurdering af uarbejdsdygtighed:

En sejlmager bliver sygemeldt på grund af en lidelse i begge hænder. Han er funktionær, bliver opsagt og har 6 måneders opsigelse med ret til løn. Efter 3 måneder bliver det konstateret, at han ikke længere er uarbejdsdygtig bredt vurderet, fordi sygdommen ikke forhindrer ham i at påtage sig andet arbejde. Han er dog fortsat fuld uarbejdsdygtig i forhold til det hidtidige arbejde. Arbejdsgiveren kræver refusion for hele opsigelsesperioden, men får afslag efter 3 måneder, fordi den sygemeldte efter en bred vurdering ikke anses for at være uarbejdsdygtig længere.

Kommunen kan fravige 3 måneders-reglen, hvis der er særlige grunde, som taler for at anlægge vurderingen i forhold til uddannelses- og beskæftigelsesområdet på et tidligere eller senere tidspunkt i sygefraværperioden. Ved bedømmelsen af, om den brede vurdering skal foretages tidligere eller senere end efter 3 måneder, kan kommunen bl.a. lægge vægt på, om den sygemeldte fortsat er ansat på den arbejdsplads, hvorfra sygemeldingen skete, og om den pågældende kan forventes at kunne vende tilbage til sit hidtidige arbejdsområde.

5.1.1 Bred/smål vurdering på grund af dårligt arbejdsmiljø eller arbejdspladsproblemer

Der findes en række principmeddelelser, hvor uarbejdsdygtigheden skyldes dårligt arbejdsmiljø, arbejdspladsproblemer og lignende, bl.a. D-6-00, D-8-00, D-4-01, D-12-04 og D-9-08.

Det fremgår af praksis, at princippet om en bredere vurdering af uarbejdsdygtigheden efter en nærmere præciseret periode også gælder for sygefravær, der er begrundet i arbejdspladsproblemer. Det beror på en konkret vurdering, hvornår uarbejdsdygtighed kan bedømmes på et bredere grundlag.

Det fremgår af principmeddelelse D-4-05, hvor Ankestyrelsen tilslutter sig Højesterets dom af 27. maj 2004 (se principmeddelelse D-12-04), at ved sygdom i en kortvarig periode på grund af problemer på arbejdspladsen var der ikke grundlag for at bedømme en lønmodtagers uarbejdsdygtighed på et bredere grundlag end det arbejde, som lønmodtageren var sygemeldt fra og fortsat berettiget til at vende tilbage til. Dette som udgangspunkt uanset, om lønmodtageren kunne forventes at vende tilbage til sit arbejde hos den aktuelle arbejdsgiver eller ej. Først efter en vis sygemeldingsperiode var der grundlag for at foretage en bredere bedømmelse af en lønmodtagers uarbejdsdygtighed.

Der kan i nogle tilfælde, hvor sygemelding alene skyldes arbejdspladsproblemer, anlægges en bredere vurdering før 3 måneders sygefravær. Således fremgår det af principmeddelelse D-9-08, at en bredere vurdering i det konkrete tilfælde kunne anlægges før 3 måneders sygefravær for en lønmodtager, som ifølge en lægeerklæring kun var sygemeldt i forhold til den virksomhed, der havde fritstillet den pågældende.

Eksempel fra Ankestyrelsens praksisundersøgelse om sygedagpengelovens § 7 om uarbejdsdygtighed fra 2016 (side 32):

I en konkret sag blev en 26-årig borger sygemeldt fra sit arbejde den 20. marts 2015 på grund af stress forårsaget af dårligt arbejdsmiljø. Kommunen traf afgørelse om stop af udbetalingen af sygedagpenge efter den 1. juni 2015. Kommunen vurderede, at borgeren ikke var uarbejdsdygtig i ethvert erhverv.

Ankestyrelsen vurderede, at kommunens afgørelse var korrekt. Kommunen kunne foretage en bred vurdering, selvom borgeren endnu ikke havde været sygemeldt i 3 måneder. I oplysningsskemaet havde borgeren oplyst, at pågældende ville blive opsagt inden for et par uger, og at borgeren var i gang med at søge andet arbejde.

Ud fra de foreliggende oplysninger var der dermed ikke udsigt til, at borgeren ville vende tilbage til sin aktuelle arbejdsplads, og der var gået mere end to måneder fra første sygedag. Desuden var borgeren ifølge de lægelige oplysninger arbejdsdygtig på det brede arbejdsmarked.

Det bemærkes, at det forhold at en sygemeldt er jobsøgende ikke i sig selv betyder, at vedkommende ikke er uarbejdsdygtig. F.eks. vil der fortsat kunne udbetales sygedagpenge, hvis den sygemeldte er jobsøgende med forventning om igen at være arbejdsdygtig efter udløbet af sygefraværsperioden. Spørgsmålet om hvorvidt den sygemeldte er uarbejdsdygtig, skal bero på en konkret vurdering.

5.1.2 Bred vurdering af uarbejdsdygtighed på første fraværssdag

Kommunen skal som udgangspunkt på første fraværssdag vurdere den sygemeldtes uarbejdsdygtighed i forhold til det arbejde, som vedkommende er sygemeldt fra.

Af principmeddelelse 3-15 fremgår det, at ved vurdering af uarbejdsdygtighed på grund af sygdom, kan kommunen som hovedregel ikke fra første fraværssdag bedømme uarbejdsdygtigheden på et bredere grundlag end det hidtidige arbejde. Dog kan den brede vurdering lægges til grund allerede fra første sygedag, hvis der er tale om en ny sygemelding få dage efter, at kommunen har truffet afgørelse om ophør af udbetaling af sygedagpenge efter en bred vurdering, og hvis pågældende sygemeldes igen fra samme eller lignende arbejde.

5.1.3 Bred/smål vurdering af uarbejdsdygtighed for selvstændige erhvervsdrivende

Vurderingen af uarbejdsdygtighed efter hhv. det smalle og det brede grundlag er den samme for lønmodtagere og selvstændige erhvervsdrivende.

Det fremgår af principmeddelelse 2-15, at vurderingen af, om en selvstændig erhvervsdrivende er uarbejdsdygtig efter en bred vurdering, skal foretages ud fra samme vilkår som for en lønmodtager. Ankestyrelsen vurderer således, at der ikke er særlige hensyn at tage i forhold til, at der er tale om en selvstændig virksomhed, der eventuelt ikke vil kunne drives videre, hvis den selvstændige skal varetage et andet arbejde.

5.2 Vurdering af uarbejdsdygtighed ved to arbejdsforhold

Selv om en lønmodtager med to samtidige arbejdsforhold er i arbejde i det ene arbejdsforhold, kan betingelsen om uarbejdsdygtighed godt være opfyldt i det andet arbejdsforhold. Det forudsætter imidlertid normalt, at de to arbejdsforhold er af forskellig karakter, og at fortsættelsen af arbejdet i det ene arbejdsforhold er foreneligt med sygdommen og dennes behandling og ikke forhæler helbredelsen.

Der vil f.eks. kunne udbetales sygedagpenge på grund af fuld uarbejdsdygtighed i ansættelse som aftenhjemmehjælper samtidig med, at pågældende kan passe sin antikvitetshandel, da de to erhverv er væsentligt forskellige, hvad angår fysisk arbejde og planlægning.

Se endvidere principmeddelelse D-6-06 om tilbagebetaling på grund af manglende oplysning til kommunen om, at arbejdet var genoptaget i det ene arbejdsforhold, som ikke havde en væsentlig anden karakter end det andet arbejdsforhold.

6. Vurderingsgrundlag for ledige (§ 7, stk. 4)

Vurderingen af uarbejdsdygtighed skal for ledige fra første fraværdsdag ske i forhold til det arbejdsområde, som den ledige står til rådighed for, jf. lovens § 7, stk. 4.

Den ledige skal derfor fra første fraværdsdag vurderes i forhold til alt passende arbejde. Det vil sige arbejde, som den ledige kan bestride. Dette står i modsætning til en person i beskæftigelse, hvor uarbejdsdygtigheden som udgangspunkt vurderes i forhold til arbejdsområdet før sygemeldingen.

Eksempel: En borger, som tidligere har arbejdet som tømrer og sygemeldes fra ledighed, vurderes fra første fraværdsdag bredt i forhold til passende arbejde og ikke kun i forhold til tømrerarbejde.

Hvis en borger bliver ledig under en sygemelding, skal borgerens uarbejdsdygtighed også vurderes efter § 7, stk. 4.

7. Tidligere ophør af sygedagpenge - stationærtidspunktet (§ 7, stk. 5, 2. pkt.)

Hvis helbredstilstanden er stationær, og kommunen efter en individuel, konkret vurdering skønner, at den sygemeldte ikke er berettiget til revalidering, ressourceforløb eller visitation til fleksjob eller førtidspension, skal sygedagpengeudbetalingen ophøre, jf. lovens § 7, stk. 5, 2. pkt. Dette gælder også for personer i jobafklaringsforløb med ressourceforløbsydelse.

7.1 Helbredsmæssig stationær tilstand

Lægeligt set er der tale om en helbredsmæssig stationær tilstand, når følgende tre betingelser er opfyldte:

- 1) den eller de behandlende læger ikke finder behov for yderligere diagnostik,
- 2) lægerne vurderer, at tilstanden er fyldestgørende behandlet, og
- 3) der er gået den tid, lægen har angivet for, at behandlingens fulde virkning kan bedømmes.

Alle tre forhold skal være gældende.

Standsnings af udbetalingen af sygedagpenge efter § 7, stk. 5, 2. pkt., vil derfor forudsætte, at der er tilstrækkelige helbredsmæssige oplysninger til at konkludere, at ovenstående betingelser er opfyldt.

At en persons lidelse er kronisk, er ikke nødvendigvis ensbetydende med, at tilstanden er stationær. Hvis en lidelse er kronisk, vil det betyde, at den ikke kan helbredes, men altid vil være til stede i et vist omfang. Selvom en lidelse ikke kan helbredes, kan der stadig være behandlingsmuligheder, der kan

medføre en helbredsmæssig bedring og dermed en bedring af funktionsevnen. Så længe der er realistisk udsigt til bedring af tilstanden, er den helbredsmæssige tilstand ikke stationær.

7.2 Arbejdsevnen

Udbetaling af sygedagpenge kan ikke standses alene med henvisning til, at personens helbredstilstand er stationær. Det, at en lidelse lægeligt set er stationær, og der således ikke længere kan forventes en bedring i helbredstilstanden, er nemlig ikke i alle tilfælde ensbetydende med, at arbejdsevnen ikke kan udvikle sig.

Kun en del af den sygemeldtes arbejdsevne kan begrundes i helbredsforholdene. Andre forhold har også betydning, herunder bl.a. faktorer som arbejdsmarkedstilknytning, pågældendes arbejdsopgaver, personlighed, familie og netværk i øvrigt.

Arbejdsevnen er det centrale i vurderingen af, hvorvidt en borger kan anses for at være uarbejdsdygtig i sygedagpengelovens forstand. Der kan derfor ikke udelukkende lægges vægt på de lægelige oplysninger, f. eks. at helbredstilstanden er stationær. Der skal ske en vurdering af borgerens arbejdsevne, og om der er behov for foranstaltninger for at bringe borgeren tilbage på arbejdsmarkedet.

At en lidelse lægeligt vurderet er stationær, og der ikke længere kan forventes en bedring, er ikke ensbetydende med, at arbejdsevnen ikke kan udvikle sig. Det er kun en del af borgerens arbejdsevne, der kan begrundes i helbredsforholdene.

Så længe der er mulighed for, at borgerens arbejdsevne kan udvikles yderligere, og at borger kan vende tilbage til arbejdsmarkedet på fuld tid, kan udbetalingen af sygedagpenge ikke standses efter sygedagpengelovens § 7, stk. 5, 2. pkt., da arbejdsevnen ikke er stationær. Se principmeddelelse 35-17 og principmeddelelse D-2-02.

Se også principmeddelelse D-9-05, hvor det fremgår, at der fortsat forelå uarbejdsdygtighed i sygedagpengelovens forstand, når der efter en længere sygeperiode var behov for en nærmere undersøgelse af arbejdsevnen ved en arbejdsprøvning eller andre afklarende foranstaltninger. Personen havde dermed fortsat ret til sygedagpenge.

Kommunen kan først standse udbetalingen af sygedagpenge med henvisning til, at en persons tilstand er stationær, når kommunen efter en individuel, konkret vurdering skønner, at personen ikke er berettiget til revalidering, ressourceforløb eller visitation til fleksjob eller førtidspension.

Læs om muligheden for at udbetale sygedagpenge, når det vurderes, at der er grundlag for revalidering, et ressourceforløb, visitation til fleksjob eller at der påbegyndes en sag om førtidspension i vejledningens punkt 8.

7.3 Principmeddelelse 32-15 om uarbejdsdygtighed og stationær tilstand

Kommunen kan ikke standse udbetalingen af sygedagpenge alene med den begrundelse, at borgeren vil kunne stille sig til rådighed på det ordinære arbejdsmarked på deltid. Det slår Ankestyrelsen fast i principmeddelelse 32-15.

Det fremgår af principmeddelelsen, at det er en forudsætning for at stoppe med at udbetale sygedagpenge før den sygemeldte er helt eller delvist arbejdsdygtig, at den sygemeldtes tilstand er stationær, og kommunen efter en individuel, konkret vurdering af personens arbejdsevne skønner, at den sygemeldte ikke er berettiget til revalidering, ressourceforløb eller visitation til fleksjob eller førtidspension. Kommunen kan ikke standse sygedagpengeudbetalingen alene med den begrundelse, at den sygemeldte vil kunne stille sig til rådighed på det ordinære arbejdsmarked på deltid. Det er en forudsætning, at den helbredsmæssige til-

stand er stationær, og at det er afklaret, at den sygemeldte ikke har behov for revalidering, ressourceforløb eller visitation til fleksjob eller førtidspension.

I den ene af de sager som lå til grund for Ankestyrelsens principmeddelelse 32-15, havde borgeren kunnet arbejde ca. 20 timer om ugen i en virksomhedspraktik. Kommunen vurderede, at borgeren ikke var fuldt uarbejdsdygtig på baggrund af de lægelige oplysninger og den udviste arbejdsevne. Kommunen bemærkede, at det ikke var et krav for arbejdsdygtighed, at borgeren skulle arbejde 37 timer om ugen, men udelukkende det timetal, der gav mulighed for at være selvforsørgende. Ankestyrelsen ændrede afgørelsen om ophør af sygedagpenge, da borgeren ikke havde været i stand til at genoptage erhvervsmæssig beskæftigelse på ordinære vilkår i hidtidigt omfang, og da det var uafklaret, om arbejdsevnen kunne øges.

I den anden sag havde borgeren været i stand til at arbejde 24 timer om ugen i en praktik. Kommunen vurderede, at borgeren kunne stå til rådighed for ordinær beskæftigelse inden for sit uddannelsesområde med skånehensyn i form af nedsat tid på 24 timer om ugen. Ankestyrelsen hjemviste sagen, da der manglede oplysninger om den helbredsmæssige tilstand, og det derfor ikke var muligt at vurdere, om borgeren var arbejdsdygtig.

Ankestyrelsen bemærkede i begge sager, at en borger først kan anses for fuldt arbejdsdygtig, hvis vedkommende kan genoptage erhvervsmæssig beskæftigelse på ordinære vilkår i hidtidigt omfang. I den forbindelse blev der henvist til, at en lønmodtager er delvist uarbejdsdygtig, hvis den pågældendes fravær overstiger fire timer pr. uge. Først når den helbredsmæssige tilstand er stationær, og kommunen efter en individuel, konkret vurdering af personens arbejdsevne skønner, at personen ikke er berettiget til revalidering, ressourceforløb, fleksjob eller førtidspension, kan udbetalingen standses efter § 7, stk. 5, 2. pkt.

8. Uarbejdsdygtighed i særlige situationer

8.1 Uarbejdsdygtighed - revalidering

Når der er truffet beslutning om revalidering uden, at der umiddelbart kan iværksættes foranstaltninger, anses den pågældende fortsat for fuldt uarbejdsdygtig i lovens forstand. Sygedagpengene kan derfor fortsætte, indtil kommunen iværksætter revalidering efter en forud tilrettelagt og realistisk plan.

Læs mere om sygedagpenge i ovennævnte situation i Vejledning om sygedagpengeperioden og forlængelse.

8.2 Uarbejdsdygtighed - fleksjob

Hvis det vurderes, at den sygemeldte skal have et fleksjob, skal sygedagpengene standses, og den pågældende skal have et fleksjob eller overgå til ledighedsydelse. Se principmeddelelse D-5-06. Retten til sygedagpenge kunne ikke bevares under fortsat jobtræning efter visitation til fleksjob og overgang til ledighedsydelse. Der forelå ikke længere uarbejdsdygtighed, idet det ikke kunne påregnes, at personen ville vende tilbage til arbejdsmarkedet på normale vilkår.

8.3 Uarbejdsdygtighed - førtidspension

Når kommunen har vurderet, at en borgers sag skal behandles i rehabiliteringsteamet med henblik på, at kommunen hurtigst muligt kan træffe afgørelse om førtidspension, og der således kan ske forlængelse af sygedagpengeperioden efter lovens § 27, stk. 1, nr. 4, anses den pågældende fortsat for uarbejdsdygtig i lovens forstand.

Dette gælder også i de sager, hvor kommunen har modtaget en ansøgning om førtidspension, og hvor der kan ske forlængelse af sygedagpengeperioden efter lovens § 27, stk. 1, nr. 7, samt i de sager om

førtidspension, hvor kommunen vurderer, at det er helt åbenbart, at en persons arbejdsevne ikke kan forbedres, og sagen derfor ikke forelægges rehabiliteringsteamet.

Læs mere om sygedagpenge i disse situationer i Vejledning om sygedagpengeperioden og forlængelse.

8.4 Uarbejdsdygtighed - ressourceforløb

Hvis den sygemeldte får bevilget et ressourceforløb, skal udbetalingen af sygedagpenge ophøre, og den pågældende skal i stedet have udbetalt ressourceforløbsydelse. Den pågældende kan ikke vælge fortsat at få udbetalt sygedagpenge.

Se principmeddelelse 31-15, hvor Ankestyrelsen nærmere beskriver samspillet mellem ressourceforløb og sygedagpenge, herunder hvilken ydelse, der har fortrinsret for den anden.

8.5 Uarbejdsdygtighed - ferie

Afholdelse af ferie under et sygedagpengeforløb

En sygemeldt, der holder ferie, har ikke ret til sygedagpenge, da fraværet fra arbejdet skyldes ferie og ikke uarbejdsdygtighed på grund af sygdom. Arbejdsgiveren kan derfor heller ikke få refusion for udbetalt løn.

Der er ikke i sygedagpengeloven regler om ferie under sygedagpengeforløbet. Sygemeldte kan efter aftale med kommunen holde ferie under sygeforløbet. Om ferien også skal aftales med arbejdsgiver afhænger af de ansættelsesretlige forhold.

Efter principmeddelelse 31-19 er udgangspunktet, at der kan aftales ferie med kommunen, når der er tale om en ferie, som ligger inden for de rammer, der fremgår af ferielovgivningen. Efter ferieloven er der ret til 25 dages ferie om året, uanset om der er optjent ret til betalt ferie. Det er således ikke en betingelse, at der er optjent ret til ferie.

Efter samme meddelelse kan sygemeldte kun holde ferie, hvis ferien er forenelig med sygedagpengeforløbet. En borger, der modtager sygedagpenge, har derfor ikke krav på at holde ferie på et bestemt tidspunkt eller for et bestemt antal dage, selv om der er optjent ret hertil efter ferieloven, arbejdsløshedsforsikringsloven, anden lovgivning eller efter overenskomst. Det er uden betydning, om borger har ret til en ydelse under ferien, eller om ferien holdes for egen regning.

I den konkrete sag i principmeddelelse 31-19 havde kommunen afslået at godkende borgerens ønske om afholdelse af ferie fra den 29. august til og med 5. september (otte dage). Borgeren, der var ledigt dagpengeberettiget medlem af en arbejdsløshedskasse, var i virksomhedspraktik 25 timer ugentligt med forventet optrapning svarende til fuld tid fra den 4. december. Kommunen begrundede afgørelsen med, at borger ikke havde optjent ret til ferie. Borger havde tidligere under sygeforløbet afholdt to ugers ferie uden at have optjent ret hertil. Borgers ønske om yderligere otte dages ferie lå dermed inden for ferielovgivningens rammer.

I sagen var der ingen oplysninger om eller holdepunkter for at antage, at ferien ville være en hindring for borgerens tilbagevenden til arbejdsmarkedet, herunder at den fastlagte optrapningsplan ikke ville kunne følges. Borger var fra den 4. juni i virksomhedspraktik 25 timer ugentligt, og først den 25. september blev det aftalt, at arbejdstiden skulle stige til 27 timer ugentligt fra den 11. oktober. Kommunen burde derfor have godkendt ferien. Ved vurderingen af om ferien er forenelig med sygedagpengeforløbet, kan det efter principmeddelelse 31-19 f.eks. have betydning, om borger er i et praktikforløb, eller om der er andre afklarende foranstaltninger, som ferien vil være en hindring for. Kommunen har derfor mulighed for at

afvise ønske om ferieafholdelse, hvis kommunen vurderer, at det vil være uhensigtsmæssigt, at borgeren afholder ferie.

Ferien må ikke være en hindring for virksomhedspraktikken eller kommunens opfølgningsindsats i øvrigt. Kommunen har derfor mulighed for at afvise ønske om afholdelse af ferie, hvis kommunen vurderer, at det vil være uhensigtsmæssigt, at borgeren afholder ferie. I artiklen *'Ferie under sygeforløb med løn eller sygedagpenge'* af den 7. april 2020 har Ankestyrelsen præciseret principmeddelelse 31-19 og præciseret, hvad der i øvrigt gælder, når en sygemeldt holder ferie under et sygedagpengeforløb.

Af artiklen fremgår bl.a. følgende:

"Når den sygemeldte borger ikke har oplyst kommunen om ferien, vil kommunen først blive opmærksom på, at borgeren har holdt ferie ved arbejdsgivers refusionsanmodning. Kommunen skal i en sådan sag først tage stilling til, om ferien kan godkendes."

På baggrund af Ankestyrelsens artikel må principmeddelelse 31-19 bl.a. forstås sådan, at en sygemeldt borgers manglende oplysning om ferie ikke skal betragtes som en raskmelding. Det afgørende er, om kommunen kan godkende ferien. Godkendelse kan ske både før og efter ferien er afholdt.

Endvidere fremgår følgende af Ankestyrelsens artikel:

"Hvis ferien kan godkendes, har den sygemeldte borger ret til sygedagpenge igen fra dagen efter ferien, og dermed har arbejdsgiver også ret til sygedagpengerefusion. Der begynder ikke et nyt sygeforløb. Sygefraværet skal derfor ikke anmeldes igen.

Hvis kommunen ikke kan godkende ferien, betragtes den sygemeldte borger som raskmeldt. Der begynder derfor et nyt sygeforløb, hvis borger fortsat er uarbejdsdygtig på grund af sygdom efter ferien.

Det betyder, at sygefraværet skal anmeldes på ny, og at der begynder en ny arbejdsgiverperiode. Det betyder også, at de almindelige betingelser for udbetaling af sygedagpenge skal være opfyldte, herunder beskæftigelseskravet.

Er kommunen i tvivl om, hvorvidt borger fortsat er uarbejdsdygtig på grund af sygdom efter ferien, kan kommunen anmode borgeren om at rette henvendelse til kommunen om fortsat sygemelding.

Hvis der holdes ferie i flere dage end godkendt af kommunen, må ferien betragtes som ikke godkendt. Det gælder også, selv om der kun er holdt ferie i én dag mere end godkendt. Kommunen skal altid vurdere, om ferien kan godkendes, og om der har været en rimelig grund til, at borger ikke er vendt tilbage fra ferie som aftalt. "

Ankestyrelsens artikel kan findes her: <https://ast.dk/beskaeftigelse/artikler/ferie-1/ferie-under-sygeforlob-med-lon-eller-sygedagpenge>.

Uarbejdsdygtighed opstået i forbindelse med afholdelse af ferie

Efter ferieloven har en lønmodtager, som bliver syg efter feriens begyndelse, mod lægelig dokumentation ret til erstatningsferie efter som udgangspunkt 5 sygedage (karensdage). I en sådan situation kan der udbetales sygedagpenge efter de 5 karensdage, da fraværet fra arbejdet ikke længere skyldes ferie, men sygdom. Opholder lønmodtageren sig i udlandet, kan der udbetales sygedagpenge, hvis personen på grund af sygdom må udsætte hjemrejsetransporten, jf. sygedagpengelovens § 3, stk. 2, nr. 3. Der er kun ret til sygedagpenge, så længe det af lægelige grunde skønnes at være nødvendigt at udsætte hjemrejsen. Nødvendigheden af at udsætte hjemrejsen skal dokumenteres ved lægeattest eller indlæggelsesseddel fra hospital, og at der foreligger et sygdomstilfælde, der medfører fuld uarbejdsdygtighed.

For at bevare retten til sygedagpenge skal hjemrejsen til Danmark ske, når den syges tilstand muliggør rejsen, også selv om den sygemeldte er under lægebehandling i udlandet. Det betyder f.eks. at en person, der er rejst på ferie i bil, ikke har ret til sygedagpenge, hvis han kunne tage hjem med fly eller tog, men venter med at tage hjem, indtil han er i stand til at køre tilbage i bil.

Hvis uarbejdsdygtigheden indtræder før en planlagt ferie, kan lønmodtageren efter ferieloven vælge at udsætte ferien.

Udsættes ferien ikke, er der ikke ret til sygedagpenge under ferien, da fraværet skyldes ferie. Ved fortsat sygdom efter ferien vil der imidlertid være ret til sygedagpenge fra arbejdsgiver eller kommune. I en sådan situation starter der efter praksis ikke nogen ny arbejdsgiverperiode efter ferien, idet første fraværsdag anses for at være før ferien.

Sygedagpengeudbetalingen kan genoptages fra dagen efter endt ferie, hvis borgeren fortsat er uarbejdsdygtig på grund af egen sygdom efter ferieafholdelsen.

Efter ferieloven er det i visse situationer muligt at få udbetalt feriepenge uden at holde ferien. Der er ikke i sygedagpengeloven hjemmel til at afslå at udbetale sygedagpenge alene med henvisning til, at der allerede er udbetalt feriepenge for den periode, der søges sygedagpenge for, hvis betingelserne for sygedagpengeudbetaling i øvrigt er opfyldt. Udbetaling af sygedagpenge kan således ikke stoppes, hvis den sygemeldte rent faktisk ikke har afholdt ferie og i øvrigt må vurderes at være uarbejdsdygtig på grund af sygdom.

Sygedagpenge ved midlertidigt ophold et andet sted i landet eller i et andet EU/EØS-land

Det er muligt at modtage sygedagpenge under et midlertidigt ophold et andet sted i landet. Det er – som generelt når man modtager sygedagpenge – betinget af, at opholdet er foreneligt med opfølgningen, at den sygemeldte ikke forhaler helbredelsen eller i øvrigt handler således, at retten til sygedagpengene falder bort, jf. lovens § 21.

EU-reglerne (EF forordning nr. 883/04) giver, på samme vilkår, modtagere af danske sygedagpenge ret til at modtage danske sygedagpenge under et midlertidigt ophold i et andet EU/EØS-land. Se principmeddelelse 58-16, hvor det fremgår, at en borger, der flytter til et andet EU-land eller midlertidigt opholder sig i et andet EU-land, og som efter EU-reglerne er omfattet af de danske regler om social sikring, har ret til sygedagpenge, selvom borger ikke har ophold i Danmark. Det er en betingelse for at bevare retten til sygedagpenge under ophold i et andet EU-land, at sygedagpengelovens øvrige betingelser er opfyldt, herunder at borgeren er uarbejdsdygtig.

8.5.1 Ferie under jobafklaringsforløb

En sygedagpengemodtager, som er uarbejdsdygtig på grund af egen sygdom, og som ikke kan få forlænget sygedagpengene efter reglerne i sygedagpengeloven, har ret til at få et jobafklaringsforløb med ressourceforløbsydelse ved ophør af sygedagpengene.

Principmeddelelse 86-19 fastslår, at under jobafklaringsforløbet har borgeren ret til at holde ferie. En borger, der har modtaget ressourceforløbsydelse i 12 sammenhængende måneder, har ret til op til 5 ugers ferie, hvor borgeren kan modtage ressourceforløbsydelse. Borgeren skal opfylde betingelserne for at modtage ressourceforløbsydelse, mens ferien afholdes.

Hvis borgeren har optjent ret til ferie med feriegodtgørelse (forud for jobafklaringsforløbet), skal denne ferie holdes først. Den samlede ferie kan dog højst udgøre 5 uger.

Det er en betingelse for at holde ferie, at borgeren har indgået aftale med kommunen om feriens placering. Hvis borgeren holder ferie uden at have aftalt det med kommunen, sidestilles fraværet med, at borgeren er udeblevet fra jobafklaringsforløbet. Kommunen må så overveje, om der er grundlag for at anvende reglerne om sanktion i ressourceforløbsydelsen.

Et jobafklaringsforløb kan derfor ikke ophøre, alene fordi borgeren holder ferie uden at have aftalt ferien med kommunen. Afholdelse af ferie kan ikke betragtes som en raskmelding, der betyder, at borgeren ikke længere er uarbejdsdygtig på grund af egen sygdom. Der gælder således andre regler end for sygedagpenge, hvor ferie, der ikke er godkendt af kommunen, betragtes som en raskmelding.

8.6 Uarbejdsdygtighed - frihedsberøvelse

Efter lovens § 74 ophører udbetalingen af sygedagpenge til en person, som efter domsafgørelse eller administrativ afgørelse er frihedsberøvet. Begrundelsen herfor er, at fraværet fra arbejdet i sådanne tilfælde skyldes frihedsberøvelsen m.v. og ikke uarbejdsdygtighed på grund af sygdom.

Kriminalforsorgen underretter kommunen, hvis en sygedagpengemodtager undergives strafafsoning eller anden frihedsberøvende foranstaltning, herunder varetægtsfængsling, jf. lovens § 74, stk. 2.

Hvis lønmodtageren imidlertid med kriminalforsorgens tilladelse har arbejde uden for fængslet på det almindelige arbejdsmarked, er der ifølge lovens § 74, stk. 1, 2. pkt., ret til sygedagpenge efter de almindelige regler. Det forudsættes, at den pågældende sygemeldes fra dette arbejde.

Principmeddelelse 135-09 lægger fast, at der ved fængsling sker en afbrydelse af sygedagpengeforløbet, som bliver sidestillet med en raskmelding. I den konkrete sag nåede Ankestyrelsen frem til, at modtagelse af sygedagpenge forud for fængsling ikke automatisk medførte, at udbetalingen af sygedagpenge blev genoptaget ved løsladelse. Borgeren skulle ved løsladelse på ny opfylde betingelserne for at modtage sygedagpenge, og der var derfor tale om en ny sygeperiode. Fængselsopholdet måtte sidestilles med en raskmelding, uanset om borgeren i denne periode fortsat var syg på grund af samme sygdom. Det beror derfor på en fornyet vurdering af borgerens situation, om vedkommende kan modtage sygedagpenge, efter endt frihedsberøvelse.

Se endvidere principmeddelelse D-24-05, hvorefter 3 timers ugentlig samfundstjeneste ikke afskar lønmodtageren fra fortsat at modtage sygedagpenge.

9. Ophør af sygedagpenge

Retten til sygedagpengene ophører helt eller delvist den dag, hvor den sygemeldte er helt eller delvist arbejdsdygtig – uanset om den pågældende genoptager arbejdet eller raskmelder sig, jf. lovens § 7, stk. 5, 1. pkt.

Det betyder, at kommunen skal standse udbetalingen af sygedagpenge den dag, hvor det vurderes, at den sygemeldte igen er arbejdsdygtig i sygedagpengelovens forstand, enten i den samme beskæftigelse som før sygemeldingen, eller i en anden type beskæftigelse inden for den sygemeldtes uddannelses- og beskæftigelsesområde, eventuelt med specielle skånehensyn.

Der kan ikke træffes afgørelse med tilbagevirkende kraft, efter sygedagpengelovens § 7. Kommunen skal derfor have truffet en gyldig afgørelse om standsning af sygedagpenge efter sygedagpengelovens § 7, inden udbetalingen af sygedagpenge standses. Dette gælder uanset om det på et tidligere tidspunkt er dokumenteret, at en borger ikke længere er uarbejdsdygtig på grund af sygdom. Se principmeddelelse 40-18 og nedenfor i punkt 9.3.

Udbetalingen kan ophøre tidligere, når den sygemeldtes tilstand er stationær, og kommunen efter en individuel, konkret vurdering af personens arbejdsevne skønner, at borgeren ikke er berettiget til revalidering, ressourceforløb eller visitation til fleksjob eller førtidspension.

9.1 Retssikkerhedslovens § 7 a

Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område:

§ 7 a. Senest 2 uger før en erhvervsrettet foranstaltning hører op, skal kommunalbestyrelsen tage stilling til, om der er behov for yderligere foranstaltninger for at bringe borgeren tilbage til arbejdsmarkedet. Ved vurderingen skal borgeren, egen læge, den faglige organisation, virksomheder m.fl. inddrages.

Stk. 2. Hvis kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om yderligere foranstaltninger, skal disse sættes i værk i umiddelbar tilknytning til ophøret af den nuværende foranstaltning.

Kommunen skal før, at udbetalingen af sygedagpenge standses efter § 7 a i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (retssikkerhedsloven), senest to uger før en erhvervsrettet foranstaltning hører op, tage stilling til, om der er behov for yderligere foranstaltninger, som f.eks. et fleksjob, for at bringe personen tilbage til arbejdsmarkedet. I denne forbindelse skal den pågældende, pågældendes egen læge, den faglige organisation, virksomheder m.fl. inddrages, i det omfang det skønnes relevant.

Kommunen skal foretage en helhedsvurdering af den pågældendes situation for bl.a. at undgå afbrydelser i indsatsen over for sygemeldte med behov for hjælp.

Det fremgår af principmeddelelse D-14-08, at standsning af sygedagpenge er ophør af en erhvervsrettet foranstaltning. Bestemmelsen i retssikkerhedsloven § 7 a om ophør af erhvervsrettede foranstaltninger har karakter af en garantiforskrift, og ved manglende overholdelse af en garantiforskrift kan det formodes, at afgørelsen indholdsmæssigt er påvirket. Se også principmeddelelse D-14-03.

Manglende overholdelse af § 7 a kan ikke i sig selv give ret til sygedagpenge, hvis betingelserne for at modtage sygedagpenge i øvrigt ikke er opfyldt.

Som ved alle andre områder gælder de generelle regler i forvaltningsloven, databeskyttelsesloven og databeskyttelsesforordningen (EU forordning nr. 679/16) ved vurderingen af uarbejdsdygtighed, og de afgørelser der træffes i relation til dette.

9.2 Revurderingstidspunktet

Kommunen skal revurdere borgerens situation på revurderingstidspunktet, jf. § 24, stk. 1, og § 25, stk. 1. Udbetalingen kan forlænges efter dette tidspunkt, hvis en af forlængelsesmulighederne i § 27, stk. 1, eller § 29 er opfyldt.

I de tilfælde, hvor personen ved revurderingstidspunktet efter § 24 fortsat er uarbejdsdygtig på grund af egen sygdom, men udbetalingen af sygedagpenge ikke kan blive forlænget efter reglerne i sygedagpengeloven, har personen ret til et jobafklaringsforløb med ressourceforløbsydelse, jf. § 24, stk. 2.

Højesteret har i dom af 10. september 2015 (U 2016.140 H) fastslået, at en kommune ikke med tilbagevirkende kraft kunne træffe afgørelse om, at en kvinde ikke var berettiget til forlængelse af sygedagpengeperioden ud over tidsbegrænsningen i sygedagpengelovens § 24, stk. 1. Ankestyrelsen har på baggrund heraf i principmeddelelse 75-15 slået fast, at sygedagpenge som udgangspunkt skal fortsætte frem til, der er truffet gyldig afgørelse, herunder en afgørelse der er tilstrækkelig oplyst. Dette gælder med mindre

afgørelsen, med hjemmel i sygedagpengeloven eller efter almindelige forvaltningsretlige grundsætninger, kan tillægges tilbagevirkende kraft.

9.3 Afgørelser med tilbagevirkende kraft, når den sygemeldte ikke er uarbejdsdygtig

Udbetalingen af sygedagpenge fra kommunen kan først standses, når der er truffet en afgørelse efter sygedagpengelovens § 7 om uarbejdsdygtighed. Afgørelsen af om en person anses for uarbejdsdygtig, sker på grundlag af en samlet vurdering af sygdommen og dens indvirkning på den sygemeldtes arbejdsevne. Retten til sygedagpenge ophører helt eller delvist den dag, hvor lønmodtageren eller den selvstændige erhvervsdrivende er helt eller delvis uarbejdsdygtig, uanset om den pågældende genoptager arbejdet eller raskmelder sig.

I principmeddelelse 40-18 slås det fast, at der ikke kan træffes afgørelse med tilbagevirkende kraft, efter sygedagpengelovens § 7. Kommunen skal derfor have truffet en gyldig afgørelse om standsning af sygedagpenge efter sygedagpengelovens § 7, inden udbetalingen af sygedagpenge standses. Dette gælder uanset om det på et tidligere tidspunkt er dokumenteret, at en borger ikke længere er uarbejdsdygtig på grund af sygdom.

Kommunen kan ikke kræve udbetalte sygedagpenge tilbage, alene med den begrundelse at sygedagpengene er uberettiget modtaget, jf. principmeddelelse 40-18. Borgeren skal, ud over at have modtaget sygedagpengene uberettiget, enten have tilsidesat sin oplysningspligt eller i øvrigt mod bedre vidende uberettiget have modtaget udbetalingen af sygedagpenge.

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, den 9. september 2021

MIE SKOVBAEK MORTENSEN

/ Christina Signe Olsen